

ТРУДЯЩІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ! ГІДНО ЗУСТРІНЕМО ХХVІ З'ІЗД КПРС!

(Із Закликів ЦК КПРС).

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 31 (1405).

29 ЖОВТНЯ 1980 РОКУ. Виходить щотижня.

ПОЛУМ'ЯНИЙ ПРИВІТ ДЕЛЕГАТАМ 2-ОЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ!

ІТИ ДАЛІ, ДОБИВАТИСЯ БІЛЬШОГО

29 жовтня в житті університету знаменна подія — друга загальноуніверситетська партійна конференція. Вона завершує важливий етап в роботі партійної організації — чергові звіти і вибори. Понад 550 комуністів університету на звітно-виборчих зборах в 73 партійних групах і 15 первинних партійних організаціях проводили вимогливий огляд своєї роботи по виконанню історичних рішень ХХV з'їзду КПРС, детально аналізували стан справ на всіх ділянках навчальної, наукової та виховної роботи, громадського життя, глибоко і зацікавлено обговорювали ті проблеми і завдання, які ще чекають свого вирішення.

Звітно-виборча кампанія нинішнього року має особливе значення, оскільки проходить на завершальному етапі Х п'ятиріччя в період підготовки до ХХVІ з'їзду КПРС і є важливою подією в житті партії і всього радянського народу. З великими трудовими звершеннями йдуть назустріч з'їзду партії трудові колективи країни, передовики виробництва. В одному строю з ними і багатотисячний колектив нашого орденосного університету. Професорсько-викладацький склад, студенти і співробітники університету одноставно підтримують ленінську внутрішню і зовнішню політику ЦК КПРС, спрямовану на зміцнення миру в усьому світі, на вирішення завдань комуністичного будівництва в нашій країні.

У звітний період партійна організація університету керувалась рішеннями ХХV з'їзду КПРС, Постановою ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи», Постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про подальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів», постановами ЦК Компартії України з питань вищої школи і виховання молодого покоління. Вони лежали в основі всієї багатогранної роботи парткому і партійних організацій факультетів і наукових установ. Головна увага була зосереджена на питаннях підвищення якості підготовки спеціалістів для народного господарства, ідейного загартування комуністів і безпартійних, ефективності наукових досліджень, поліпшення всієї політичної і організаційної роботи по реалізації рішень ХХV з'їзду КПРС.

В центрі уваги парткому і партійних організацій завжди стоїть питання ідеологічної роботи, формування марксистсько-ленінського світогляду у студентської молоді, ідейного загартування молодих спеціалістів. Важливу роль у вирішенні цих завдань відіграє викладання суспільних наук. У звітний період покращилась робота кафедр суспільних наук, зріс ідейно-теоретичний рівень викладання марксистсько-ленінської теорії, підвищився інтерес у студентів до вивчення марксистсько-ленінської науки. Проте у викладанні цих наук ще є чимало і невирішених питань та недоліків. Так, кафедри повільно переходять до

проблемного читання лекцій, на окремих семінарських заняттях не створюється обстановки творчого обговорення питань, що вивчаються, повільно запроваджуються технічні засоби навчання. Є недоліки і в постановці наукової роботи на цих кафедрах, зокрема, ще повільно здійснюється комплексна наукова проблематика досліджень, підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру, незадовільна організація роботи наукових гуртків.

Партійний комітет і партійні організації докладали чимало зусиль для вдосконалення марксистсько-ленінського навчання комуністів і всього професорсько-викладацького складу співробітників, формуванню у них наукового світогляду, ідейної переконаності, активної життєвої позиції. Підвищилась і увага до роботи методологічних і теоретичних семінарів, гуртків, керівництво їх роботою стало більш конкретним і цілеспрямованим. Посилився контроль за якістю навчання слухачів. Однак не всі партійні бюро добились чіткої організації системи партійної освіти, є ще факти перенесення занять, пропуски їх без поважних причин науковими співробітниками.

Партійний комітет і партійні організації велику увагу приділяють питанню поліпшення ідейно-виховної роботи зі студентами. В цій роботі повинні брати активну участь не тільки кафедри суспільних наук, але і весь професорсько-викладацький колектив, комуністи кафедр. Практика показує, що у вихованні особливо ефективний комплексний підхід, який забезпечує єдність ідейно-політичного, морального і професійного виховання студентства. Надзвичайно велика роль в справі виховання належить кураторам. Партійним бюро слід рекомендувати на ці посади досвідчених авторитетних викладачів, узагальнювати і поширювати досвід кращих кураторів.

В центрі уваги парткому університету постійно знаходяться питання поліпшення учбово-методичної роботи, підвищення якості підготовки спеціалістів. За останній час зріс ідейно-теоретичний і якісний рівень лекцій, покращилась організація учбового процесу, контроль за його проведенням. Це позначилось на успішності, яка стабілізувалась і має тенденцію до зростання. Особливо хороших показників досягли колективи історичного, біологічного, філологічного факультетів та факультету РГФ. На жаль, нижча успішність на природничих факультетах, намітилась тенденція зниження якості успішності на юридичному та фізичному факультетах. Успішність на вечірньому й заочному ще залишається низькою. Партійним бюро слід звернути особливу увагу на ці недоліки, добиваючись підвищення трудової дисципліни студентів, покращення роботи з першокурсниками, посилення відповідальності за навчальний процес у всіх, і, перш за все, керівних ланках.

Помітних успіхів досягнуто в постановці і науково-дослідницької роботи, в підви-

щенні її ефективності. Зросла роль університету як наукового центру, він віднесений до категорії провідних в країні. Це й зобов'язує корінним чином переглянути відношення до науково-дослідницької роботи і підняти її на якісно новий рівень. Потрібно повніше використовувати наявний науковий і матеріально-технічний потенціал, розумно поєднувати фундаментальні і прикладні дослідження, значно активізувати роботу по впровадженню результатів досліджень в народне господарство.

Предметом постійної уваги і піклування парткому, факультетських партійних організацій являється питання роботи комсомольської організації. В цілому рівень її роботи зріс, покращилась внутрішнішкова діяльність комітету ЛКСМУ комсомольських бюро факультетів.

Партбюро факультетів, виходячи з вимог ЦК КПРС і ЦК Компартії України, потрібно покращити роботу по керівництву комсомолом, глибше вникати в його справи, більше уваги приділяти роботі студентських профспілкових бюро. Потрібно корінним чином змінити своє відношення до питань роботи з студентством місцевому комітету університету і місцевим комітетам факультетів.

Успішне виконання намічених планів в значній мірі залежить від рівня і постановки роботи партійних організацій, відповідальності кожного комуніста і партійного органу за доручену справу. В звітний період в цілому рівень партійної роботи в партійних організаціях університету зріс, хоча мали місце ряд недоліків та упущень в постановці організаційно-партійної роботи в партійних організаціях історичного та механіко-математичного факультетів.

Партійним бюро слід вдосконалювати стиль роботи, підвищувати партійну вимогливість, ширше розгортати критику і самокритику, покращувати керівництво громадськими організаціями, повніше використовувати право контролю. В справі виховання комуністів необхідно ефективніше використовувати і систему партійних доручень, більше уваги приділяти питанням підбору та розстановки членів партійної організації, довіряти та поважати до людей сполучати з високою вимогливістю до дорученої справи, частіше заслуховувати звіти комуністів про виконання Статуту КПРС і партійних доручень. На якій би ділянці не працював комуніст, він повинен зробити все для того, щоб успішно втілювати в життя плани комуністичного будівництва і гідно зустріти черговий ХХVІ з'їзд КПРС.

Всі комуністи, весь колектив Одеського державного університету з великою любов'ю, щирістю, єдностайністю зустрічають другу загальноуніверситетську партійну конференцію.

Всі ми єдностайно схвалюємо рішення жовтневого (1980 р.) Пленуму ЦК КПРС, положення і висновки, зроблені тов. Л. І. Брежнєвим в його яскравій, змістовній промові. Ми сповнені прагнення завжди самовіддано працювати, добиватися все більших успіхів в роботі.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛЕНУМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ
КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

21 жовтня 1980 року відбувся черговий Пленум Центрального Комітету КПРС.

Пленум заслухав доповіді заступника Голови Ради Міністрів СРСР, голови Держплану СРСР тов. М. К. Байбакова «Про державний план економічного і соціального розвитку СРСР на 1981 рік» і міністра фінансів СРСР тов. В. Ф. Гарбузова «Про державний бюджет СРСР на 1981 рік і про виконання Державного бюджету СРСР за 1979 рік».

На пленумі з великою промовою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєв.

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ КОМСОМОЛУ

60 років назад у своїй промові на III Всеросійському з'їзді РКСМ В. І. Ленін визначив завдання комсомолу по комуністичному вихованню молоді, намітив конкретні шляхи його участі в будівництві нового суспільства. З того часу Ленінський комсомол слідує вказівкам Ілліча, йде в авангарді молодих будівників комунізму. Разом з комуністами комсомольці воювали в перших рядах на фронтах громадянської і Великої Вітчизняної війни, самовіддано трудилися на будовах перших п'ятирічок і післявоєнного відродження. Гідно продовжуючи героїчні традиції радянського народу, комсомольці 70-х років під керівництвом Комуністичної партії перетворюють в життя рішення ХХV з'їзду КПРС, ХVІІІ з'їзду ВЛКСМ.

В усіх сферах народного господарства комсомольці ведуть наполегливу боротьбу за підвищення ефективності виробництва. Щороку тисячі молодих патріотів за закличком Ленінського комсомолу вливаються в ряди тих, хто перетворює величні райони Сибіру, Далекого Сходу і Нечорнозем'я.

Великі трудові успіхи досягнуто комсомольцями, радянського молоддю в завершальному році п'ятиріччя. Їх зусилля були спрямовані на реалізацію поставлених листопадовим (1979 р.) Пленумом ЦК КПРС завдань по прискореному розвитку ключових галузей народного господарства, на гідну зустріч 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна, підготовку до ХХVІ з'їзду КПРС. ВЛКСМ зміцнює дружбу і співробітництво з братніми спілками молоді соціалістичних країн, з прогресивною молоддю всього світу.

Хорошими справами зустрічають день народження ВЛКСМ комсомольці нашого університету. Зараз в ОДУ навчається 6110 членів ВЛКСМ. Основна сфера докладає сил і знань — навчання, громадська діяльність, праця, науково-технічний пошук. У Всесоюзному огляді науково-технічної творчості молоді бере участь 5488 студентів. В університеті працює 3 студентських конструкторських бюро, в яких займається науковою діяльністю 208 осіб. Обсяг робіт, що виконують ці бюро, досягає 44 тис. крб.

КОМУНІСТИ! БУДЬТЕ В АВАНГАРДІ ВСЕНАРОДНОЇ БОРОТЬБИ

ЗРАЗОК В ТРУДІ, В НАВЧАННІ

Напередодні 63-ї річниці Великого Жовтня і XXVI з'їзду КПРС колективи кафедр філологічного факультету в цілому роблять підсумки по виконанню соціалістичних зобов'язань, прийнятих по реалізації рішень XXV з'їзду партії і Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи» і Постанови ЦК партії і Ради Міністрів СРСР «Про подальший розвиток вищої школи в підвищенні якості підготовки спеціалістів».

В партійній організації філологічного факультету, де працюють і вчаться близько 80 комуністів, склалися обстановка діловитості і вимогливості до кожного комуніста за доручену справу. Посилився вплив комуністів в студентському колективі, вищим став рівень партійно-політичного, трудового і морального виховання. Увагу партійних груп кафедр і партійного бюро спрямовано на формування у студентів творчого відношення до навчання, до праці, на виховання спрямованості до високих громадських цілей, ідейної переконливості, відповідальності. Ці першочергові завдання стоять в центрі уваги і кураторів і всіх громадських організацій факультету.

Чи являються комуністи філфаку ініціаторами у вирішенні цих завдань, в труді, в навчанні? Так, у більшості своїй вони — взірці і в труді, і в навчанні, і в науці, і в громадській роботі, і в побуті. Високе звання члена Ленінської партії зобов'язує комуніста бути високоморальним, володіти діловими і політичними якостями.

Комуністи старшого покоління, які працюють на факультеті, являються зразком для молоді. Вони в усьому — приклад працьовитості, дисципліни і наполегливості в досягненні мети. Більшість із них загартували свій характер у Великій Вітчизняній війні, із студентської аудиторії вони пішли на фронт захищати Батьківщину. Повернувшись після перемоги над фашизмом, у важкі післявоєнні роки вони закінчували університет. Для них життєвою нормою стала наполеглива повсякденна праця. Саме праця та ідейна переконливість привели їх до висот філологічної науки. Професорами стали І. М. Дузь, Г. А. В'язовський, М. А. Левченко, С. П. Бевзенко, доцентами — Ф. П. Смагленко, П. Т. Маркушевський, Ю. Ф. Касим, М. І. Доброгорський. Прикладом трудової доброти являються комуністи професори В. В. Фащенко, Ю. О. Карпенко, Ф. П. Сергєєв, доценти А. О. Слюсар, В. А. Фабіанська, Г. Ф. Пелих, Л. А. Бурчак, Л. В. Берловська, Н. Ф. Пашковська, Д. С. Чернявська, Н. М. Шляхова, Є. І. Петряєва, А. К. Смольська, Т. Т. Бевзенко, О. П. Муратчаєва та інші вчені факультету.

Напередодні 63-ї річниці Великого Жовтня наша партія звертається за закликом: «Ветерани революції, війни і праці! Наставники молоді! Беріть активну участь у ви-

хованні молодого покоління на революційних, бойових і трудових традиціях Комуністичної партії і радянського народу!». Повсякденна робота та ідейно-виховна робота комуністів з студентами, їх приклад працьовитості і комуністичної переконливості надихають студентство на те, щоб постійно добиватися високих показників у навчанні, в громадських справах, формувати в собі риси радянського патріота і інтернаціоналіста.

Л. І. Брежнев підкреслив, що «кожний комуніст повинен бути високоідейним, активним бійцем партії, правофлагновим в шерензі будівників комунізму».

Чи всі комуністи філфаку живуть і працюють на рівні вимог, які ставить перед ними партія? Так, більшість членів парторганізації філфаку чесно і сумлінно працюють і навчаються, успішно справляються з обов'язками, які визначені Статутом КПРС, рішеннями первинної парторганізації. В цьому переконують виробничі показники і звіт комуністів в партгруппах, на партбюро, на зборах.

Успішно справляються з партійними дорученнями молоді комуністи, що працюють в факультетському і курсових комсомольських бюро (О. Данильченко, С. Давиденко, І. Банделюк, Є. Антонюк, М. Теделурі, В. Воробйов та інші.).

Комуністи очолюють профспілкову організацію (П. Т. Маркушевський, М. Є. Жовнер, О. І. Жмурина), працюють народними контролерами (М. І. Доброгорський, Б. Я. Чаленко, М. Зубов), в ДНД (С. Красножон), в редколегії стінної газети (М. І. Ільш).

Комуністи активну участь беруть в громадській роботі, успішно працюють над кандидатськими (О. В'язовська, Л. Коваленко, А. Паньков) і докторськими дисертаціями (А. О. Слюсар, В. П. Дроздовський, Н. М. Шляхова, Є. М. Прісовський). Комуністи-студенти в більшості своїй вчаться на «добре» і «відмінно» (С. Щербина, Т. Юдінцева, О. Антонюк, І. Банделюк, О. Данильченко та ін.). Добре проявили себе і на роботі в колгоспах області студенти-комуністи С. Щербина, А. Науменко, Н. Логунова, П. Столий, М. Теделурі.

В дні підготовки до святкування 63-ї річниці Великого Жовтня, в атмосфері всенародної гідної зустрічі XXVI з'їзду КПРС особливу значимість набуло вивчення в мережі парторганізації колективом філфаку теми «Ленінська Комуністична партія — розум, честь і совість нашої епохи» (керують методичними семінарами комуністи Г. А. В'язовський і Ю. О. Карпенко). Формування комуністичного світогляду, виховання активної життєвої позиції підпорядковується і політнавчання, що проводиться кураторами в академгруппах. Комуністи-студенти допомагають кураторам у проведенні політгодин на високому ідейному рівні, беруть активну участь в обговоренні актуальних питань сучасності. З

усею відповідальністю відносяться комуністи до вивчення суспільних наук, навчаються в школах молодого комуніста і молодого лектора.

Все це, безумовно, сприяє підвищенню трудової дисципліни в колективі, підвищенню якості підготовки висококваліфікованих спеціалістів, ідейної спрямованості і ефективності наукових досліджень.

Позитивне в роботі деканату, кафедр, партгруп і партбюро не дасть права заспокоюватися на досягнутому. У нас ще чимало недоліків в роботі, є над чим подумати кожному комуністу філфаку. І в першу чергу необхідно добиватися покращення трудової дисципліни. Адже ще є випадки порушення її навіть з боку студентів-комуністів. Занепокоєння викликає навчання студентів-комуністів на «трійку» (Є. Тарантаєва, С. Бойчук). Дуже занепокоюють «трійки» за результатами атестації комуністично-першкурсників (З. Тарасюк, І. Чепиль, Л. Гросс, В. Воробей та ін.). Першкурсники ще не вміють організувати свій час, не володіють методикою самостійної роботи. Вони потребують особливого піклування кураторів, кафедр і партійних груп. Необхідно партійному бюро, партгруппам кафедр посилити індивідуальну роботу з кожним молодим комуністом, допомагаючи і контролюючи їх навчальну і громадську роботу, звернувши їх увагу не тільки на права, але і на обов'язки, що викладені в Статуті КПРС. Звіту комуністів в партгруппах, на партбюро і на партзборах повинні передувати детальне ознайомлення з його роботою, бесіда з ним.

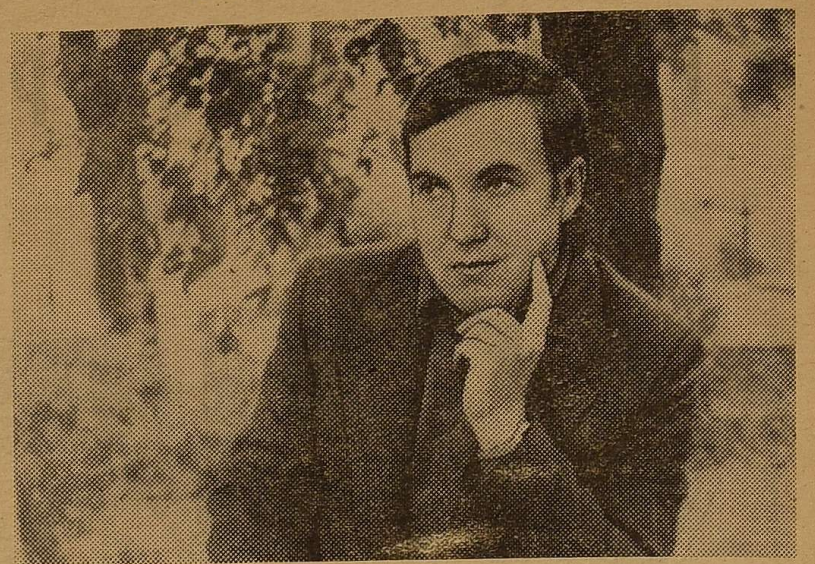
Партійне бюро ще не встановило чіткої і цілеспрямованої контролю за виконанням кожним комуністом партійних доручень і рідко оголошує результати виконаного, не досить вимогливо ставиться до керівництва комсомольськими і профспілковими організаціями факультету.

Критика і самокритика в партійній організації філфаку ще не стала джерелом заряду активності для частини комуністів, які відмовляються на партійних зборах.

А діяльність кураторів не досягла того розмаху, щоб дійти до серця кожного студента, який живе окремо і на приватних квартирах, щоб вчасно попередити порушення трудової дисципліни і невдач в навчанні. Стало причиною нормою і те, що від сесії до сесії на факультеті трапляються боржники, непокараними залишаються прогульники і ті, які погано працюють на літніх трудових роботах.

Чи можна ліквідувати всі ці недоліки? Безперечно, можна. Партійна організація і весь колектив філфаку має всі можливості, щоб добитися високих якісних показників і ефективності в роботі, щоб гідно зустріти 63-ю річницю Великого Жовтня і XXVI з'їзду рідної Комуністичної партії.

Л. ЧЕПУРНОВА,
секретар партбюро
філфаку.

Великою повагою користується у товаришів по роботі доцент кафедри оптимального управління комуніст Віктор Олександрович Плотников, делегат II університетської партконференції.

Фото Г. Антипенка.

Важлива ділянка

Комуністичне виховання молоді є дуже важливим напрямком боротьби за побудову комунізму в нашій країні.

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства створені широкі можливості для реалізації програмних цілей партії в галузі формування нової людини.

Керуючись рішеннями XXV з'їзду КПРС, постановами ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи», «Про подальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів», куратори юридичного факультету проводять заходи, спрямовані на підвищення ідейно-політичного рівня виховної роботи в академічних групах і на курсах.

Формування особистості, виховання людини вимагає постійної роботи педагога-куратора. Тому працювати з студентами необхідно, як це показує практика, з першого дня їх вступу до університету.

Кураторів і курсу доцільно підбирати і назначати до початку навчального року. Багато запрошувати кураторів на співбесіди, які проводить декан факультету з першкурсниками в процесі їх зарахування. Куратор в такому разі має можливість одержати первинну уяву про контингент студентів, може краще підготуватися до першої зустрічі з групою.

Більшість кураторів юридичного факультету починають знайомство з студентами-першкурсниками в формі бесід і анкетування. Педагог-куратор розповідає про традиції та історію факультету, про кафедри і провідних викладачів, знайомить з структурними підрозділами факультету і університету.

Рівень розвитку і підготовки сучасних студентів, різні вікові групи не дозволяють зводити їх виховання тільки до відтворення традиційних педагогічних форм і методів. Необхідно урізноманітнювати ці форми спілкування з студентами в позааудиторний час. Такими формами можуть бути: індивідуальні бесіди на морально-етичні теми, відвідування студентів на місцях їх мешкання (в гуртожитках і на квартирах), проведення диспутів, вечорів відпочинку, зустрічей з ціка-

вими людьми і т. д.

Політична, моральна і естетична форма культури, а також культура і праця особливо інтенсивно взаємодіють на емоційному рівні свідомості, що сприяє формуванню у студентів комуністичної переконливості.

Куратор фактично стає наставником, старшим товаришем студентів. Він повинен добре знати кожного вихованця, його можливості, цікавитися не тільки результатами успішності, але й матеріальним, сімейним становищем студента, визначати коло його інтересів поза заняттями, підібрати індивідуальний підхід до кожного юнака і дівчини.

Партійне бюро факультету, партгруппи кафедри спрямовують роботу кураторів, надають їм допомогу, періодично заслуховують звіти кураторів на своїх засіданнях, виробляють практичні рекомендації по вдосконаленню їх роботи в академічних групах.

Зараз широко розгорнулося соціалістичне змагання серед студентських академічних груп факультету. Це значить, що всі студенти беруть активну участь у цьому змаганні. Куратори вже роз'яснили основні вимоги в групах. Цей етап змагання ми проводимо на честь гідної зустрічі XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду КП України. Краща студентська група буде представляти наш факультет в загальноуніверситетському соціалістичному змаганні.

Досягнення поставлених партією і урядом цілей можливі тільки при комплексному підході до вирішення завдань по комуністичному вихованню молоді, тобто при забезпеченні органічної єдності ідейно-політичного, трудового і морального її виховання.

Дальший розвиток інституту кураторів (наставництва), комплексний підхід до вирішення завдань по комуністичному вихованню студентів повинні бути спрямовані на втілення в життя ленінських ідей, програмних вимог і забезпечити гідну зустріч XXVI з'їзду Комуністичної партії.

Н. МІРОШНИЧЕНКО,
ст. викладач кафедри
криміналістики,
куратор групи.

ВИСОКА ЧЕСТЬ

Вивчаючи праці К. Маркса, Ф. Енгельса, В. І. Леніна, а також документи з'їздів Комуністичної партії, Пленумів ЦК, праці товариша Л. І. Брежнева, я твердо зрозумів, що життя комуніста треба повністю віддавати суспільству, зокрема —

колективу, з яким разом живеш і працюєш. І це уяснило собі і я і мої товариші по роботі, члени бюро КСМ: І. Синін (політсектор курсу), О. Гамалей (відповідальна за лекційно-пропагандистську роботу), О. Ковальов (комсорг II курсу), Г. Каніта

(спортсектор) та багато інших. Всі вони партійні і громадські активісти, які завжди на виду у молоді, завжди являються взірцем добросовісного відношення до навчання, до фізичної праці, до політнавчання, до культурного розвитку. І це відчувається в усьому житті факультету, для якого вони

не шкодують ні часу, ні сил. Якого напруження вимагала від нас, комуністів, наприклад, вміла організація читання лекцій, присвячених 110-й річниці з дня народження В. І. Леніна, в 119-й середній школі!

На високому рівні проходили й інші заходи в житті колективу: сесія, літній трудо-

вий семестр, виробнича практика нашого курсу в Польській Народній Республіці, політсемінари, а тепер на такому ж рівні ми готуємось якнайкращими трудовими успіхами зустріти XXVI з'їзд нашої партії.

В. ВЕЛЬМОЖКО,
комуніст, комсорг
IV курсу фізфаку.

ПРОСТА ІСТИНА

Досвід не набувається в односторонньому. Добрий, щедрий досвід, що допомагає у праці і собі і колегам та наступникам, збирається роками, вимагає граничного зосередження на улюбленій справі й самовідданості, всепоглинаючого захоплення, яке виділяє спільне діло як найперше, найважливіше серед інших. Лідія Миколаївна Голубенко, старший викладач, секретар партійного бюро факультету романо-германської філології, хоч і очолює його партійну організацію лише другий рік, проте вже має такий значимий досвід. Бо він зростає і міцніє багато років паралельно з науковою та педагогічною діяльністю. Проте, на думку Лідії Миколаївни, тут саме паралельність і нема і не може бути, бо це все єдина справа — жити і діяти повноцінно, всебічно, змстовно. Як сучасна людина, в якій розвинене чуття великої відповідальності за долю всього колективу, як комуніст, як секретар партійної організації, який вміє цікаво і творчо вести ідейно-виховну роботу.

Стільки нового, цікавого з'явилося на факультеті ос-

танням часом! Перш за все — підвищився рівень навчання студентів до 97%, раніше ця цифра була значно меншою. Збільшилась кількість студентів-комуністів, тепер їх нараховується 12, з них 8 — члени КПРС, 4 — кандидати в члени КПРС. Це й дало змогу організувати на факультеті студентську партійну групу, що значно пожвавила і наукову і громадську діяльність молоді. На високому партійному рівні проходить робота гуртків і семінарів політичної освіти, які підвищують теоретичний і методичний рівень пропагандистських кадрів — бійців ідеологічного фронту. Змістовною стала і діяльність чотирьох студентських клубів, які мають значення молодіжних товариств по зв'язках з зарубіжними країнами, в роботі яких накопичуються прекрасні традиції. І багато іншого.

Звичайно, подібні успіхи є успіхами всього колективу — і молоді і старших товаришів-викладачів, котрі спільними зусиллями роблять велику справу — справу комуністичного будівництва, бо кожний член колективу вносить в цю справу неабияку

яку посильну частку. Чи це буде студент, слухач семінару політичної освіти, який в підшефній школі № 90 починає читати цикл лекцій про міжнародне становище, чи студент-комуніст, організатор цікавих заходів на факультеті, в клубі, в гуртожитку; чи це буде комуніст-викладач, досвід якого, а значить, і громадська та партійна діяльність набагато ширша і змістовніша. Так, багато сил віддають для виховання прекрасної комуністичної молоді завідувача кафедрою лексикології та стилістики професор В. А. Кухаренко, доцент кафедри німецької філології Я. Я. Нейдер, завідувача кафедрою французької філології доцент Л. В. Байдак, доцент кафедри філософії П. Л. Каушанський. Можна було б перелічити всіх викладачів кафедри зарубіжної літератури, а втім — весь професорсько-викладацький колектив заслуговує на велику пошану, на тепле слово і подяку. Тут майже всі — члени товариства «Знання» і свої виховні лекції та бесіди на семінарах, в клубах, в гуртожитках спроможні читати не тільки на високому ідейному рівні, а й у широкому тематичному діапазоні. Це, перш за все, лекції про червневий (1980 р.) Пленум ЦК КПРС,

про постанову ЦК партії «Про соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС», про міжнародне становище; це і такі теми, як Ленін і культура спадщина, патріотизм радянської людини, кіно, театр, книга, мораль, естетика, мистецтво — цілий університет культури! Тобто величезну масу знань і досвід наукової, культурної, партійної діяльності дарують викладачі студентській молоді не тільки під час програмових лекцій, сумлінно, добросовісно виконуючи свої соціалістичні зобов'язання.

І молодь відповідає такою ж активністю, про що радісно відзначає секретар партбюро факультету. Тут може виникнути думка, що в такому шановному, солідному колективі роль його не дуже помітна. Але це — на перший погляд. Як найпрофесійніший оркестр ніколи не обходиться без талановитого диригента, так і будь-який інший, навіть найкращий творчий колектив вимагає вправної руки, організаторського хисту, котрий дає себе знати в спільних успіхах. Хоча нерідко буває, що секретар видніший тоді, коли говорять про помилки і недоліки в роботі колективу. А вони завжди є, хоч які, а є. Чому, наприклад, не всі 100% студен-

тів навчаються на «добре» й «відмінно»? Чому деякі юнаки й дівчата не терплять фізичної праці в колгоспах, не дуже сумлінно виконують окремі комсомольські та громадські доручення? Чому навіть деякі студенти-комуністи не завжди ідуть попереду в житті і навчанні? На факультеті багато студентів палить сигарети — чому? Як з цим вести успішну боротьбу? Де і яким чином здобути кошти на інструменти та аксесуари для художньої самодіяльності? Як бути з технічним обладнанням в аудиторіях, без якого сьогодні важко обходитись в навчанні? І т. д. і т. п.

Отже, робота з людьми і для людей — дуже і дуже складна, це загальновідомо. Як відома і проста істина, що життя рухається протиріччями. Недоліки є, та з ними постійно веде боротьбу партійна організація факультету РГФ і, зокрема, її секретар — Лідія Миколаївна Голубенко, а це значить, що вони будуть активно і творчо ліквідовуватись в повсякденній успішній праці, девізом якої сьогодні є: «XXVI з'їзду КПРС — гідну зустріч!».

А. МИХАЙЛОВ,
наш кор.

Завжди попереду

Студент-комуніст... В цьому слові є щось особливе, в ньому передбачається висока свідомість і партійне відношення до життя, до людей. Бо такий студент іде завжди попереду колективу, сам добре навчається, має бездоганну поведінку, прекрасні манери, зокрема — тактовність і чуйність, наполегливо оволодіває основами марксистсько-ленінського вчення.

Приблизно так бачиться мені мій товариш Петро Колишко, комсорг II курсу, який одноразово являється і заступником голови студради V гуртожитку, а влітку, між іншим, в будівельному загоні, що працював на батьківщині Юрія Гагаріна, був прекрасним комісаром. Там і мені, як командіру загону, легко було вирішувати з ним багато важливих і складних питань. Та я і зараз, відповідаючи за ідеологічний сектор курсу, постійно відчуваю його міцну дружню руку, щире серце, принциповий підхід до справи, гостре партійне проникнення в саму її суть. І ми часто разом вирішуємо не тільки громадські питання, а й часто сидимо над важливими джерелами — працями К. Маркса, Ф. Енгельса, В. І. Леніна, над партійними документами нашого часу, конспектуємо їх, обговорюємо, щоб краще в них розумілись і потім окремі питання з цих праць виносили на політгодини. І це дуже допомагає в політичній самоосвіті і групі і курсу. Багато й інших цікавих заходів ми проводимо в групах, піднімаючи їх трудовий рівень, сприяючи тому, щоб кожний комсомолец брав активну участь у Всесоюзній естафеті комсомольських справ «Десятий п'ятиріччя — ударний фініш! XXVI з'їзду КПРС — гідну зустріч!», відмінним навчанням, самовідданою працею, активною громадсько-політичною роботою підтвердив вірність безсмертному ленінському заповіту: «Вчитись комунізму!».

В. ГУРНИК,
комсорг II курсу
мехмату, комуніст.

ПРО НАЙГОЛОВНІШЕ, ПРО НАЙВАЖЛИВІШЕ

РЕПОРТЕР БЕРЕ ІНТЕРВ'Ю

В діяльності кожної партійної організації є своя специфіка, свої особливості. Вони, ці особливості, продиктовані характером вирішуваних завдань, складом парторганізації та багатьма іншими факторами. Іноді ці особливості не такі вже й великі, але вони все ж є. І той, хто очолює парторганізацію, зосереджує свою увагу на цих, з його точки зору, найактуальніших, вузлових проблемах, від ефективності вирішення яких залежить успіх справи.

Це підкреслив тов. Л. І. Брежнев в своїй яскравій промові на жовтневому (1980 р.) Пленумі ЦК КПРС.

Ось чому наш кореспондент звернувся до ряду партійних активістів з одним і тим же запитанням: — Що з вашої роботи, як секретаря, ви вважаєте найголовнішим і найважливішим?

ХУТОРНИЙ
Олексій Михайлович
член КПРС з 1976 р.,
секретар партбюро
хімічного факультету,
доцент, кандидат наук.

— Однозначної відповіді на поставлене питання дати, на мій погляд, дуже важко. Але я виділив один, як мені здається, важливий аспект в діяльності і секретаря і партійного бюро, — забезпечення зразковості всіх без винятку комуністів. І справді, якщо кожний член КПРС буде надзвичайно добросовісно виконувати свої службові обов'язки, проявляти активність в громадській роботі, виникати в усіх сферах діяльності колективу, то, зрозуміло, ці завдання будуть вирішуватись набагато успішніше.

В партійній організації нашого факультету чимало таких комуністів. Серед них доценти Суранова Зінаїда Парфентіївна, Федорова Таїсія Миколаївна, Присяжнюк Олексій Михайлович та інші. Для них характерні такі риси, як принциповість, кровна зацікавленість в успіхові громадської справи, готовність зробити все, що від них залежить для того, щоб досягнути позитивних результатів.

На жаль, не про всіх можна так сказати. І в нас є товариші, які трудяться, як-то кажуть, від «сих і до сих».

До речі, від такої, з дозволу сказати, позиції страждає спільна справа і в галузі викладання, і в галузі науки, і, звичайно, в громадському житті.

Кожний комуніст — активний боець партії! Це гасло особливо актуальне в наші дні, коли набагато ускладнилися завдання, коли кожний зобов'язаний робити вагомий внесок в спільну справу, вести за собою безпартійних, в усьому служити для них прикладом чесності, працездатності, принциповості.

Підполковник
МІХНОВ Віталій Федорович,
член КПРС з 1960 р.,
секретар
партійного бюро
військової кафедри,
старший викладач.

— Ось уже другий рік як очолюю партійне бюро кафедри. Строк звичайно не великий, проте деякий досвід я вже маю. Це й дозволяє мені відповісти на поставлене запитання.

Найголовніше в своїй роботі як секретаря я вважаю неухильне проведення політики нашої Комуністичної партії в маси. Тут важливо, на мій погляд, своєчасно знайомити людей з тими завданнями, котрі постають перед колективом. Форми, методи найрізноманітніші: обговорення актуальної проблеми на партійних зборах, на засіданні партбюро, проведення нарад, інструктажів і т. д.

А мета одна: добитися, щоб кожний комуніст, кожний член колективу добре знав, над чим працювати, де зосередити свої зусилля у вирішенні спільних завдань.

БОНДАРЕНКО
Микола Михайлович,
член КПРС з 1966 р.,
слюсар VI розряду,
парторг учбово-експериментальних
майстерень ОДУ.

Однозначно відповісти на питання все ж таки важко. Але виділити головне в своїй роботі можна. Для партійної групи важливо, на мій погляд, по-сучасному, оперативно, я б сказав, без зволікання вирішувати назрілі проблеми. А вони виникають досить часто і негадано. І можуть стосуватись таких питань, як трудова дисципліна, якість продукції.

Нещодавно між одним робітником і майстром (прізвище якого не має потреби називати, оскільки конфлікт владнався) склався несправильний взаємовідносини. Ми одразу ж скликали партійну групу, запросили активістів профорганізації і в діловій, спокійній обстановці поговорили про цей випадок.

Аналогічних прикладів чимало. І всі вони переконують мене в тому, як важливо разом з адміністрацією, профспілковою організацією своєчасно вирішувати назріваючі проблеми, не відкладаючи їх на завтра. І це стосується всебічної діяльності партійної групи; чи це буде виховання комуністів, організація соціалістичного зма-

гання тощо. Від того, наскільки ми, комуністи, активно втручаємось в життя, залежить успіх всього колективу. Про це нам важливо пам'ятати завжди, особливо зараз, в дні підготовки до XXVI з'їзду КПРС.

РУЩАК Любов Петрівна,
член КПРС з 1971 р.,
секретар партійного
бюро деканату
по роботі з іноземними
студентами.

— Як секретар партійного бюро я ще молода. На цей пост мене обрали в цьому році. Довір'я велике. І на це довір'я, знаю, треба відповідати добросовісною працею.

Тепер про суть питання. В діяльності партійної організації немає другорядних справ. Все важливе, значиме. Але, цілком зрозуміло, є й проблеми, котрим доводиться приділяти більше уваги, не забуваючи, звичайно, і про інші. Вважаю, що найважливішою ділянкою нашої роботи є підбір, розміщення і виховання кадрів. Адже якщо кожна людина на своєму місці, за своїми політичними і діловими якостями відповідає посаді, яку займає, то і віддача буде вагомою.

Не можна не підкреслити і такого питання, що має важливе значення для нашої партійної організації, як виховання іноземних студентів в дусі інтернаціоналізму. Воно вимагає великого педагогічного такту, політичного чуття. Його вирішення ми також вважаємо своїм першочерговим обов'язком.

Парторг групи III курсу історичного факультету Тетяна Петренкова добросовісно виконує свої обов'язки.
Фото Г. Аятипенко.

ПРЕКРАСНЕ НАВКОЛО НАС І В МИСТЕЦТВІ

Мистецтво виникло пізніше естетичного освоєння світу взагалі, коли людське суспільство могло вже виробляти не тільки предмети для задоволення необхідних потреб, а й для задоволення потреб в розкошах, коли відбувається розрив між творчою і нетворчою сторонами людської діяльності і коли, за висловом Ф. Енгельса, «боротьба за існування, — якщо ми на момент залишимо тут у силі цю категорію, — перетворюється... в боротьбу за насолоди».

Будучи найбільш повним, «концентрованим» естетичним ставленням до дійсності, мистецтво для вираження свого художнього змісту використовує такі форми, які найкраще доносять до людини прекрасне. Виявляється, що ними є конкретно чуттєві образи, як відображення самого життя, так і вираження емоційного стану людини. Оскільки художній образ є діалектичною єдністю об'єктивних і суб'єктивних моментів, він не може бути механічною копією з реальної дійсності, а являє собою продукт творчої фантазії і творчої праці митця. Як результат творчої діяльності мистецтво виступає не тільки своєрідною формою відображення життя, а й своєрідною формою утвердження в ньому людини, ефективним інструментом перетворення світу, втілення в ньому високих гуманістичних ідеалів людства.

Як відомо, найвищою свого прояву гуманізм досягає в соціалістичному мистецтві, яке, виникнувши з початком пролетарського періоду у визвольно-революційному русі, являє собою новий, найбільш прогресивний творчий напрямок в історичному процесі художнього освоєння світу. Оскільки пролетаріат є найреволюційнішим суспільним класом, зацікавленим у корінній ломці існуючого буржуазного ладу з його антигуманістичними принципами

відчуження людини від усього людського, йому потрібне було воістину дійове мистецтво, що допомагало б знищувати старий світ, вчило б людей не тільки елементарної людяності, а й мудрої краси життя, було б для неї не звичайним реєстратором примітивних людських почуттів і настроїв, а справжнім життєдайним джерелом радощів і натхнення в боротьбі, праці й відпочинку. І таке мистецтво з'явилося. Особливого розмаху й масштабу активний, революційний гуманізм досягає в творчості М. Горького, який починає міряти людину та її життя мірками нової, наступаючої, справді людської дійсності, безпосередню близькість якої письменник відчуває всім своїм еством. Незвичність самої дійсності, а також художніх запитів нової людини породили незвичну високоінтелектуальну творчість Маяковського і Брехта, Елюара і Нексе, Ейзенштейна і Довженка, Шостаковича і Делієскі, Рильського і Межелайтиса, творчість, що служить Людині з великої літери і стала в її руках ефективним засобом життєствердження, вираження небаченого досі оптимізму.

Разом з тим, як відомо, в світі існує й інше мистецтво — мистецтво безплідного індивідуалізму, відчаю, зневіри в людині, мистецтво відвертого цинізму й спустошеності. Художники, творячи таке мистецтво в умовах сучасного буржуазного суспільства, не бачать смислу й доцільності людського життя. Не помічаючи у ньому жодних людських цінностей, вони надмірно роздують, гіпертрофують темні сторони людського буття. Так зване мистецтво абстрактного експресіонізму або «потіку свідомості», наприклад, зовсім не торкається жодних соціальних проблем і функціонує лише в площині примітивних психічних і біологічних духовних порухів обезлюдненого інди-

ФАКУЛЬТАТИВ МАРКСИСТСЬКО- ЛЕНІНСЬКОЇ ЕСТЕТИКИ

віда, якому й нічого більше втілювати у своєму мистецтві. Такий шлях художнього освоєння світу не має нічого спільного із світом прекрасного. Будучи сповненими ідей безвихідності й приреченості людини, повсякчас наголошуючи на сізифовому характері її устремління, антигуманістичне буржуазне мистецтво не може задовольнити високих естетичних потреб і викликати справжній естетичний насолоди, які б надихали на активне перетворення світу за законами добра й краси.

Отже, пізнавальний і виховний характер мистецтва по-справжньому виявляється лише через його естетичний вплив на людей, які «розуміють мистецтво і здатні насолоджуватись красою» (К. Маркс). Пова естетичним навіть найбільші істини та найкращі ідеали перестають бути художньою цінністю і втрачають свою пізнавально-виховну силу. У зв'язку з цим визначні теоретики мистецтва Белінський, Чернишевський, Франко, Горький та інші вели невтомну боротьбу не тільки за високу ідейність літератури й мистецтва, а й за їх високу художність.

Питання підвищення художньої якості мистецтва — злободенне питання і в наш дні. Соціалістичне мистецтво глибоко оптимістичне і життєстверджуюче. Воно вміє зрізко розглядати нове, прогресивне в нашому житті, талановито й яскраво показати красу світу, в якому ми живемо, велич цілей та ідеалів людини нового суспільства. Удосконалюючи форми й засоби художньої творчості, наші митці створюють літературу й мистецтво, гідні великої епохи комунізму, які справді служать людині джерелом радощів і натхнення в житті.

П. ГАВРИЛЮК,
кандидат
філософських наук.

ЧЕСТЬ ДАРУЮЧОМУ КРОВ

З 27 жовтня в університеті розпочався тиждень безкорисної здачі крові.

За період цілорічних років безкоштовно здали свою кров більше 40 млн. радянських людей. Середній показник по країні повинен був становити в 1980 році 40 донорів на тисячу населення. Щороку наш університет перевищує план здачі крові. В цьому році по плану кров повинні здати 1000 чоловік.

Великий патріотизм наших студентів, велика свідомість нашої молоді забезпечити в цьому році виконання плану безкоштовної здачі крові. Тим більше, що до XXVI з'їзду нашої партії кожен комсомолец, кожний юнак і дівчина повинні вважати своїм патріотичним обов'язком взяти активну участь в донорському русі.

Виконати свій громадський обов'язок і стати безкоштовним донором — це честь не тільки для окремих людей, це — прояв патріотичного руху цілого колективу нашого університету.

Донори — люди високого покликання і щедрого серця, які в ім'я життя, не вагаючись, віддають частку своєї крові. При сучасних потребах в крові донорство стає соціальною проблемою. Дати кров — значить врятувати життя нашим дітям, друзям,

близьким і рідним, або зовсім невідомій людині — герою праці і науки.

Донорство не шкодить здоров'ю людини, як вважають деякі люди. Віддача 250—300—400 мл. крові вже через добу відновлюється в організмі кількісно, а через дві-три — і якісно. Наша держава встановила для донорів пільги. Так, надається додатковий день відпочинку після здачі крові. Профспілковий комітет виділяє їм путівки в санаторії і будинки відпочинку в першу чергу.

Донори, які дали кров безкоштовно 5 разів, нагороджуються значком «Донор СРСР» III ступеня, за 10 разів і більше — II ступеня, а за 15 разів — I ступеня. Донори, які дали безкоштовно не менше 4 літрів крові, нагороджуються нагрудним знаком «Почесний донор СРСР». У нашій країні велика група донорів нагороджена орденами і медалями.

Донорами пишається наш народ. Що може бути почеснішим і благороднішим, ніж допомогти людині, яка потрапила в біду. І ми говоримо: «Велике спасибі вам, люди щедрого серця!».

К. ГРЕЧАНИЙ,
голова первинної
організації «Червоного
Хреста» ОДУ.

НА СПАРТАКІАДІ ВУЗІВ УКРАЇНИ

Зараз продовжуються старти і спартакіади спортивних клубів вузів України.

Досить успішно виступають в змаганнях збірні команди нашого університету. Насамперед хотілося б відзначити великий успіх чоловічої гандбольної команди (тренер — В. Ю. Оркіс), яка впевнено виборола звання чемпіона.

Успішно зіграли і наші футболісти (тренер — О. Ф. Попичко), вони завоювали серед 51 команди IV місце; збірна з шахів стала п'ятою, а дівчата — художні гімнастки (тренер — Л. І. Кулагіна)

посіли шосте місце серед 29 команд; сьоме місце зайняла збірна команда з орієнтування (чоловіча естафетна команда стала третьою); 17—18 місця поділили хлопці-ватерполісти. Але такий результат не повинен бентежити щирих прихильників цього виду спорту. Адже команди по водному поло раніше у нас не було взагалі. Так що будемо вірити, що у тренера Б. Р. Вілера і в його молоді команди всі успіхи ще попереду.

І. ПАСКАЛ,
наш спортивний
оглядач.

БЕСЕДИ О КУЛЬТУРЕ РЕЧИ

ПРАВИЛЬНОЕ ПРОИЗНОШЕНИЕ

К основным качествам хорошей, культурной речи мы относим ее правильность, чистоту, точность, выразительность, лексическое и фразеологическое богатство, разнообразие синтаксических форм и т. п.

Правильность речи — самое важное качество, объемлющее все уровни языка: лексико-фразеологический, орфоэпический (произносительный), грамматический, а также орфографический и пунктуационный (когда мы пользуемся письменной формой речи). Под правильностью речи понимается строгое соблюдение норм литературного языка, зафиксированных в лингвистических словарях, справочниках, грамматиках и других пособиях по русскому языку и культуре русской речи.

Рассмотрим некоторые нормы русского литературного произношения и ударения и случаи нарушения этих норм. Целый ряд отклонений от произносительных норм в русской речи наших студентов объясняется, в первую очередь, влиянием украинской речи.

1. Одной из особенностей русского произношения счи-

тается **аканье**, т. е. произнесение на месте безударного О звука, близкого к А, например: баянь, (баянь), валанно (волоконно), колас (колос) и т. п. В украинской речи, как известно, аканья нет, безударное О произносится как О: молоко, порох, дорога. Такое произношение подсознательно переносится в русскую речь, что приводит к нарушению одной из норм русской орфоэпии — аканья. Подобное явление происходит и со звуком Е, который, согласно норме, в безударном положении приближается к звуку И, например: висна (весна), пирхход (переход), знаишь (знаешь) и т. п.

2. Нормы русской орфоэпии требуют произношения звука Г как взрывного. Произношение фрикативного (наподобие украинского Г) звука обязательно в таких междометиях, как ОГО, АГА, ЭГЕ, ГОП, ГАВ-Гав. Двойное произношение (или взрывной, или фрикативный) допускается в словах БОГ, ВЛАГО, ГОСПОДЬ, БОГАТЫИ, а, также в наречиях — на — ГДА: ВСЕГДА, ИНОГДА, КОГДА, ТОГДА. В украинском языке звук Г фри-

кативный, и это несомненно оказывает влияние на русскую речь на Украине.

3. В русской речи звонкие согласные Б, В, Г, Д, Ж, З в конце слова оглушаются, превращаясь соответственно в П, Ф, К, Т, Ш, С: дуп (дуб), здороф (здоров), флаш (флаг), нарот (народ), гараш (гараж), прикас (приказ) и т. п. Под влиянием украинского языка у многих говорящих по-русски эти звуки в конце слова не оглушаются, что тоже свидетельствует о нарушении произносительных норм.

4. Звуки Ж, Ш, Ц в русском языке всегда твердые, поэтому сочетания ЖЕ, ШЕ, ЦЕ, ЖИ, ЦИ следует произносить как ЖЭ, ШЭ, ЦЭ, ЖЫ, ШЫ, ЦЫ: женщина, украшение, целый, жизнь, решил, циклон (а не жьэнщина, украшэние, цэлый, жьэньш, решыл, цыклон). В украинском языке Ж, Ш, Ц могут быть и твердыми, и мягкими: життя — жінка, широкий — шість, циган — ціна.

5. В приставках ПРЕ- и ПРИ- в русской речи произносится мягкое Р, а в украинской — твердое, поэтому приходится довольно часто

слышать такое: прэкрасно, прыказ, прыходил и т. п.

Сочетание ЧН в словах **СКУЧНО, КОНЕЧНО** (как вводное слово!), **СКВОРЕЧНИК** следует произносить как ШН. Сочетание ЧТ в словах **ЧТО, ЧТОБЫ** произносится как ШТ.

6. Особого внимания требует произношение сочетаний ДЕ, ТЕ, ЗЕ, СЕ, РЕ, НЕ, ФЕ в заимствованных словах. В одних словах согласные в этих сочетаниях рекомендуются произносить **мягко**: **декан, демократ, деспот, одессит (Одесса!), текст, бактерия, претензия, музей, резерв, бассейн, секция, семерстр, резолюция, ректор, прогресс, неолит, пионер, фанера, федерация, эффект, кофе** и др. В других словах перечисленные согласные следует произносить **твердо**: **дедукция, детектив, демобилизация, тембр, антитеза, термос, слова с приставкой интер-, морзе, шоссе, эссенция, кредо, реквием, тире, неодавинизм, неофашизм, тоннель, кафе, галифе**.

7. Литературная речь различает два стиля произношения: книжный (или академический) и разговорный. При книжном стиле произношения соблюдаются все орфоэпические нормы, это образцовое произношение. Им по-

льзуются, прежде всего, в официальной обстановке, при изложении важной темы (чтение лекций, докладов, выступления на собраниях, конференциях). Этому стилю присущ замедленный темп речи, более четкое, чем в обычной речи, произношение отдельных звуков, слогов, сочетаний звуков. Разговорный стиль произношения характеризуется более быстрым темпом речи (это, по словам акад. Л. А. Щербы, беглая речь), он практикуется в быту, на работе, в неофициальной, непринужденной обстановке и характеризуется менее четким произношением безударных гласных и других звуков. Небрежность в произношении приводит к выпадению отдельных звуков и даже слогов в словах, например: **праильно** (правильно), **слоом** (словом), **пидисят** (пятьдесят), **таарищи** (товарищи) и мн. др. В таких случаях следует быть особенно внимательным к своей речи, иначе она наводнит множеством элементов внелитературного (просторечного) стиля произношения.

М. ИЛ'ЯШ,
доцент.

Редактор М. ПЕТРОВ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШИТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).